



## Fylkesmann til besvær

Som nyvalgt styreleder i EBA Vestenfjelske er det positivt å konstatere at aktiviteten i bygg- og anleggsnæringen for tiden er høy, både på Vestlandet og i landet for øvrig.

I en situasjon preget av vekst og fremgang er det kanskje taktisk uklokt å stille spørsmål ved hvordan Fylkesmannen i Hordaland utøver sitt tilsyn i forbindelse med planlagte byggeprosjekter i Bergen.

Vår bekymring i forhold til hvordan det statlige byråkratiet i Hordaland håndterer viktige byggesaker er imidlertid prinsipielt begrunnet. Byggherrer og entreprenører er vant til å forholde seg til kommunale myndigheter som vurderer søknader på et faglig grunnlag og legger disse frem for politisk valgte organer som treffer endelige vedtak. Dette kan koste både tid og penger, og resultatene blir slett ikke alltid slik man i utgangspunktet har ønsket. Men prosessene preges som regel av åpenhet og forutsigbarhet, og avgjørelsene har derved også legitimitet.

Byggherrer og entreprenører må også være forberedt på at Fylkesmannen kan ha innsigelser mot vedtak fattet av lokale myndigheter. Nå er vi imidlertid vitne til at prosjekter som Bergen kommune har godkjent i henhold til sine arealplaner og normer for bl.a. parkering - og som er innenfor rammene av statlige lover og pålegg - blir stanset fordi byråkratene hos Fylkesmannen har et annet syn på hva som bør være kommunens planer og normer. Forutsigbarheten i systemet for behandling av reguleringsplaner og byggesaker forstyrres derved på en måte som på sikt vil være til skade for næringslivet og samfunnsutviklingen.

Fylkesmannen har en viktig rolle som kontrollør av lokale myndigheter i Hordaland. Men da den tidligere så sterke og markerte politikeren påtok seg rollen som statens fremste mann i fylket, hadde vi en forventning om at han først og fremst vil bruke tid og krefter på å løfte frem saker som kan bidra til økt verdiskapning i regionen. Behovene for statlige investeringer er mange, ikke minst på samferdselssektoren. Så langt virker det imidlertid som om Sponheims lojalitet til det stadig voksende byråkratiet i gangene i Statens Hus er større enn til samfunnet utenfor. Det er det all grunn til å beklage.

**Arild Grønsdal**  
Styreleder i EBA Vestenfjelske

# Gjentar suksess med praksisopphold

**I fjor høst ble 20 byggeingeniør-studenter ved Høgskolen i Bergen utplassert i praksis i seks uker. – Dette var så vellykket at vi satser på å gjenta suksessen kommende høst. Bedriftene står i kø for å få studenter til seg, sier Arne Johan Haugland, leder for institutt for bygg- og jordskiftefag.**

Fjorårets deltakere var de første som tok den nye studieretningen Anleggsteknikk ved HiB. Praksisperioden er lagt til starten på femte semester, med tre uker i produksjon ute på byggeplassen blant fagarbeidere og tre uker sammen med anleggsledelsen. Også i år er det ca 20 studenter som skal ut i praksis. Før de drar ut til en bedrift går studentene gjennom et to dagers HMS-kurs i regi av EBA Vestenfjelske.

## Takker for velvilje

- EBA og medlemsbedriftene har vist stor velvilje. I fjor hadde vi tilbud om flere praksisplasser enn det var studenter, og det samme har gjentatt seg i år, sier Haugland. - Det er åpenbart at bedriftene ser dette som en mulighet til å bli kjent med potensielle

medarbeidere. Studentene skriver også en oppgave basert på problemstillinger i den bedriften de jobber i, og som bedriften får tilgang til.

## Positive studenter

Også studentene er meget positive til praksisordningen. Dette var en av grunnene til at Therese Algrøy valgte den nye studieretningen. Hun jobbet hos LAB Entreprenør AS. – Praksisen virket spennende, spesielt for meg som ikke hadde noe erfaring fra før. Dessuten ser jeg for meg at anleggsteknikk innebærer mer varierte oppgaver enn konstruksjonsteknikk, sier hun. Leif Holmsen som var utplassert i samme bedrift sier at han gjerne kunne hatt enda mer praksis.



Ingeniørstudentene Leif Holmsen og Therese Algrøy var utplassert hos LAB Entreprenør AS og fulgte byggingen av det nye odontologibygget. (Foto: Nina Samnøy, HiB)

# StartBANK – portalen for de seriøse



-Vi har nå registrert ca 3.100 medlemmer i StartBANK og nettportalen er i stadig vekst. Registeret har til nå vært forbeholdt profesjonelle

innkjøpere som her finner opplysninger om leverandører som ønsker å drive seriøst, men vi tar nå også sikte på å åpne deler av StartBANK for forbrukerne.

Spesialrådgiver Arne Slettebøe i Byggenæringens Landsforbund har ansvar for databasen som gjør det enklere for leverandører og kunder innen bygg, anlegg og eiendom å skille "klienten fra hveten". Ved at stadig flere bedrifter registrerer seg med nøkkeldata om egen virksomhet blir det vanskeligere for useriøse aktører å komme inn på markedet.

## Byggherrer krever registrering

Når en bedrift registrerer seg i StartBANK får brukerne av portalen automatisk tilgang til tredjepartsinformasjon i form av opplysninger fra Brønnøysundregistrene, den sentrale godkjenningsordningen til Statens Byggtekniske etat (BT), Dun & Bradstreet kredittinformasjon og Arbeidstilsynets register for bemanningsforetak. For noen måneder siden ble også

momsdata lagt ut sanntid gjennom Skatteetaten for virksomheter som ønsker å synliggjøre denne informasjonen.

- Stadig flere byggherrer stiller registrering i StartBANK som forutsetning for at man skal kunne levere anbud på oppdrag som utlyses. Det gjelder bl.a. Oslo kommune og Statsbygg. Skanska krever tilsvarende av sine underleverandører. If Skadeforsikring har også kunngjort at firmaer de benytter i forbindelse med skadeoppretting skal være registrert. Hvis enda flere større aktører gjør som disse bidrar dette til sunnere konkurranseforhold i bransjen.

## Verktøy for styring av risiko

Arne Slettebøe fremholder at StartBANK ikke bare er et kontrollverktøy, men like mye et instrument for å styre risiko. Når prosjektledere og andre som har ansvar på anskaffelsessiden er pålagt å velge leverandører fra StartBANK begrenses muligheten for at det blir inngått lysskye avtaler. Videre vil man for prosjekter som løper over flere år til enhver tid ha både ha oversikt over bemanning og den finansielle situasjonen hos viktige leverandører. Med oppdatert innsyn i viktige økonomiske forhold kan man forebygge problemer som følge av at

foretak får betalingsvansker og beveger seg mot konkurs.

- Bedrifter som registrerer seg i StartBANK vil etter hvert også dra fordel av at portalen utvikles med funksjonalitet som gjør det langt mindre komplisert å besvare anbudsforestillinger. Systemet tilpasses Lov om offentlige anskaffelser og betyr bl.a. dokumentasjon vedrørende skatt, avgifter og HMS kan hentes ut automatisk. Vi jobber også med å gjøre deler av systemet tilgjengelig for forbrukerne, som derved får mulighet til å sjekke om aktuelle leverandører driver seriøst.

## Forsterker kvalitetsstempelen

Deltakelse i StartBANK koster henholdsvis 5.000 kroner og 2.500 kroner årlig for bedrifter med mer eller mindre enn 10 millioner kroner i omsetning.

- For medlemmer i EBA Vestenfjelske bør det være en selvfølge å registrere seg fordi deltakelse i StartBANK bidrar til ytterligere å forsterke kvalitetsstempelen som følger av tilknytningen til EBA. Men jeg håper også så mange som mulig av bedriftene som står utenfor EBA også ser nytten av å være med i StartBANK, avslutter Arne Slettebøe.

## Nye medarbeidere i BYGGOPP



**Karl Strømsnæs** (28) fra Bergen er ansatt som opplæringskonsulent i BYGGOPP Hordaland for å jobbe med oppfølging av lærlinger i medlemsbedriftene. Han besøker lærlinger innen bygg og anleggsteknikk-fagene og avholder lærlingesamtaler og samlinger. Han reiser også rundt på ungdomsskoler og

videregående skoler og forteller elever om fagene. Strømsnæs har tidligere jobbet syv år i Backer Entreprenør både som forskalings-snekker og hovedverneombud.



**Tron Ivar Søvde** (37) fra Gaupne, og bosatt i Førde, er ansatt som opplæringskonsulent i BYGGOPP Sogn og Fjordane. Ansvarsområdet er oppfølging og tilrettelegging for lærlinger i medlemsbedriftene, med hovedansvar for betonglærlinger. Han skal også ha fagsamlinger for lærlinger og drive rekrutteringsarbeid i

ungdomsskoler og videregående skoler. Søvde har 14 års bakgrunn som forskalings-snekker og har også bakgrunn som hovedverneombud.

## Styret i EBA Vestenfjelske

**Leder:** Arild Grønsdal, Sjøentreprenøren AS (ny)

**Nestleder:** Gard Kvalheim, LAB Entreprenør AS (gjenvalg)

**Medlemmer:** Rune Karlsen, Veidekke Entreprenør AS (gjenvalg), Arve Sande, Skanska AS (gjenvalg) og Arvid Åmodt, Åmodt Entreprenør AS (ny)

**Varamedlem:** Dag Rune Lund, Magnar Sivertsen AS (ny)



Arild Grønsdal



Gard Kvalheim



Arvid Åmodt



Arve Sande



Rune Karlsen



Dag Rune Lund

## EBA Sogn og Fjordane:

På årsmøtet i EBA, Sogn og Fjordane lokallag, ble hele styret gjenvalgt:

**Leder:** Rune Karlsen, Veidekke Entreprenør AS

**Medlemmer:** Kent Rune Bugjerde, UNU AS, Jostein Hilde, HS Bygg AS og Asle Solvang, Allbygg AS.



Rune Karlsen



Kent Rune Bugjerde



Jostein Hilde



Asle Solvang

# Grunnlaget lagt for skole og svømmeanlegg

**Vi starter en serie med presentasjoner av prosjekter medlemmer i EBA er engasjert i. I ett og et halvt år har NCC Construction jobbet med grunnarbeid på en ny videregående skole og svømmeanlegg i Bergen. Utfordringene har stått i kø for svømme- og stupeanlegget "Helleren", men til sommeren er arbeidet ferdig.**

- Vi skal ferdigstille vår del av arbeidet innen Veidekke skal i gang med selve bygget i juni, sier NCCs prosjektleder Ståle Liland.

Prosjektet skal romme hovedanlegg for svømming og stup samt Amalie Skram videregående skole. Det nye hovedanlegget for svømming og stup vil ha svømmebasseng på 50 m og et stupebasseng med stupetårn. Den nye videregående skolen får 900 elever.

NCC utfører første trinn i byggearbeidet, som består av grunn og pelearbeid, dvs. etablering av tett byggegrop for svømmedel til kote-5, samt boring og montering av stålkernepeleler for både basseng og skoledel. Arbeidet utføres som hovedentreprise iht. 8405, med Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune som byggherrer.

- Prosjektet har bydd på en del utfordringer, og vi ser i etterkant at beskrivelsen har vært mangelfull på mange områder. Dette har resultert i at omfanget av jobben har økt, og byggetiden har ikke holdt til tross for betydelig økning av maskinressurser, sier Ståle Liland.

## Pelefundamentering

Den største utfordringen med dette prosjektet har vært å etablere tett byggegrop for svømmebasseng. Byggherren hadde valgt sekantpeleler som metode. Metoden består i å bore ned foringsrør Ø1500 i løsmassene, og fortløpende sjakte ut steinmassene. Pelene blir så støpt ut med betong samtidig som foringsrøret trekkes opp, resultatet er en betongvegg bestående av 236 sekantpeleler som danner rammen for bassenget. Byggegroppen for bassengdelen blir 50 x 100 meter. Pelene er 1,5 meter i diameter og går 25 til 30 meter ned til grunnfjellet. I dette prosjektet har det gått med nesten 17 000 kubikk betong.

- Det har vært utfordrende å etablere sekantpeleler og borre ned i massene. Det er en tidligere fylling med stein. Det har gitt et stort overforbruk av betong. Utfordringen i siste fase er å fjerne overflødig betong på innsiden av sekantpeleveggen, påpeker Liland.

Det er også utført en omfattende pelejobb i tillegg til sekantpeleler. Over 500 stålkernepeleler er montert på området.



NCC utfører grunnarbeidet på nytt hovedanlegg for svømming og stup samt Amalie Skram videregående skole. Til bassenget har det gått med nesten 17.000 kubikk betong og høyden fra topp til bunn er 32 meter på det meste.

## Forsinket – men bra til slutt

Prosjektet startet i november 2009 og skulle egentlig vært ferdig i august 2010. Nå ligger det an til at prosjektet blir ferdig i juni i år. Opprinnelig kontraktssum er 113 millioner kroner.

- Til tider har det vært frustrerende og slitsomt at vi ikke greier å holde avtalt byggetid, og at kostnadene øker. Men det er bra at sluttresultatet fungerer og at byggegropen blir tett, så får vi se hva løsningen blir med byggherren når det gjelder sluttoppgjøret, avslutter Liland.

# - EBA-medlemskap stiller krav til kvalitet



Hans Martin Moxnes

**- Bedrifter som har organisert seg i EBA kan med rette bruke dette som dokumentasjon på at de driver virksomheten med kvalitet, sier Hans Martin Moxnes.**

Han tiltrådte som direktør for EBA Vestenfjelske for vel et år siden med et klart mål om å bidra til videreutvikling av den

etiske standarden blant medlemsbedriftene og bygge bransjens og næringens omdømme, samt å bidra til rekruttering. - Jeg har brukt tid på å gjøre meg kjent og lære meg bransjen. Jeg har blant annet møtt faglige tillitsmenn som klart gir uttrykk for at EBA-bedriftene etter deres vurdering har kanskje den høyeste

standarden i bygg- og anleggsbransjen. De tillitsvalgte kjenner virksomhetene fra insiden, påpeker Moxnes.

Moxnes fremholder at økonomien i EBA Vestenfjelske er sunn og at driften går bra. - Aktiviteten er høy. I tillegg til møter og arrangementer har vi også en viktig pådriverrolle for å forbedre bransjens rammebetingelser. EBA Vestenfjelske har blant annet tatt en tydelig posisjon i debatten om hvordan Fylkesmannen i Hordaland praktiserer sin tilsyns- og kontrolloppgave i bygge- og reguleringsaker.

## Jobber aktivt med rekruttering

Opplæring og rekruttering er et annet viktig fokusområde for EBA-direktøren. - BYGGOPP gjør en kjempejobb og tallet på BYGGOPP-bedrifter er økende, sier Moxnes.

Han fremholder at EBA Vestenfjelske/ BYGGOPP har jobbet mye med å få fokus på frafallet blant elever som har fullført to år med videregående opplæring med yrkesfag. - Våre to opplæringsledere Nils Arne Ødegård og Jonny Olsen melder at det kan se ut til at opp i 50 prosent av elevene på VG2 har benyttet seg av muligheten for å gå videre det siste året med allmennfag istedenfor å søke plass som lærling. Resultatet blir at mange stryker fordi de mangler det nødvendige teoretiske grunnlaget fra de første to årene.

Moxnes understreker at problemet ikke skyldes mangel på lærlingeplasser. - Sammen med NHO har vi tatt opp saken med fylkeskommunene, og regner med at det vil bli iverksatt tiltak for å sikre bedre rekruttering til blant annet de fagene vi representerer.

## Det skjer i EBA Vestenfjelske

**09.06:** Medlemsmøte med befarung og middag på Bellevue

**29.09 - 02.10:** Studietur til Berlin (fulltegnet)

**18.10:** Bygg og Anleggsdagen i Sogn og Fjordane

**20.10:** Medlemsmøte i Bergen

**03.11:** Vestlandske Bygg og Anleggsdag på Grand i Bergen

**10.11:** Bedriftsledersamling på Hotel Norge i Bergen

**01.12:** Medlemsmøte på Ricks' i Bergen med årets lærling

## Styre og stell

### BYGGOPP Hordaland

Styret i BYGGOPP Hordaland består av:

**Leder:** Arild Grønsdal, Sjøentreprenøren AS

**Nestleder:** Gard Kvalheim, LAB Entreprenør AS

**Styremedlemmer:** Jørgen Marthinussen, NCC Construction AS, Martha Brandvik, W. Engelsen AS, Arnt Rune Andreassen, Åmodt Entreprenør AS, Jarle Dalberg, Arbeidsmandsforbundet og Mads Kleven, Unionen Fagforening

### BYGGOPP Sogn og Fjordane

Styret i BYGGOPP Sogn og Fjordane består av:

**Leder:** Kent Rune Bugjerde, UNU AS

**Nestleder:** Olav Grøteig, Byggesenteret Audun Hundere AS

**Styremedlemmer:** Jarle Systad, YIT AS, Jostein Hilde, HS Bygg AS, Oddbjørn Aalen, Fellesforbundet

**Varamedlemmer:** Asle Solvang, Allbygg AS, Jostein Grotle, Promo AS, Jan Inge Sætre, Fellesforbundet

## Våre samarbeidspartnere



Tlf. 04040



Tlf. 55 30 10 09



Følg med i byggenæringen! Vi holder deg oppdatert.

